

brezuspešno. V jutro je celo zadevo naznanila orožnikom, ki so takoj preiskali vso okolico in poizvedovali na vse strani, pa tudi brez uspeha. Okrog 11. ure dopoldne v soboto pa sta našla truplo ubitega Mihaela Benko pokojnikov brat Franc in sosed Jožef Podgoršek in sicer v koruznici kakih 100 m od ceste in 1 km od doma. Poleg mrtvega Mihaela Benko, ki je imel na glavi pet ran, na prsih, rokah, trebuhu in nogah pa tudi 15 več ali manj težkih ran, je ležala sekirica. Na lice mesta došla orožniška patrulja je po poizvedovanju takoj ugotovila, da je sekirica last Jožefa Podgorškega, tistega, ki je truplo našel. Kot umora osumljen je orožništvo aretiralo Jožefa Podgorškega in pokojnikovo ženo Alojzijo, o katerih pravi ljudski glas, da je baje imela za moževim hrbtom nedovoljeno razmerje. V nedeljo dopoldne je prišla na lice mesta sodna komisija iz Brežic, ki je raztelesila pokojnika. Doslej aretirana tajita vsako krivdo. Upamo, da bo sodna preiskava razjasnila ta umor, ki po svoji tajinstvenosti sliči umoru pokojnega Hudine, istotako iz Brezovice, ki je bil umorjen l. 1919; ta umor je še do danes ostal nepojasnjen.

Stanje bolnikov v bolnišnicah Slovenije. Dne 25. t. m. je bilo v vseh bolnišnicah v Sloveniji skupaj 2913 bolnikov; od tega v ljubljanski splošni bolnici 504, v ženski pa 119. Visoko je stanje duševno bolnih: 907; od tega v bolnici za duševne bolezni v Ljubljani 261, v blaznici in hiralnici v Ljubljani 227 in v bolnici za duševne bolezni na Studencih pri Ljubljani 419.

Roparski napad pri Karlovcu. V nedeljo, dne 26. t. m. sta bila v Karlovačkem Logu napadena trgovca Butlovski in Adlešič iz Pribitca. Na cesti sta ju počakala dva maskirana razbojnika, jima vzela uri in veržici ter 18.000 din. v gotovini. Orožniki so odšli takoj na zasledovanje in so napadalec aretirali že v pondeljek. Razbojnika sta zvedela, da se bosta vračala imenovana dva trgovca v nedeljo iz Zagreba, kamor sta odšla, da dvigneta pri neki zavarovalnici denar kot odškodnino za škodo, ki sta jo imela vsled elementarnih nevarnosti. Oba razbojnika sta bila izročena sodišču v Karlovcu.

Ponesrečen napad ciganske tolpe na banko. V Šidu v Slavoniji je poskušala nedavno tolpa ciginov ponoči napasti tamkajšnje slovaško banko. Vsled hrupa pa se je zbudila hišnica in stopila s svojima hčerškama na dvorišče. Neki cigan jo je zgrabil za grlo, nakar je ena izmed njenih hčerk močno udarila cigana po glavi. Drugi cigan je priškolil v tem trenutku svojemu tovarišu na pomoč s puško in je sprožil. Toda krogla ni zadela hčerke hišnice, kateri je bila namenjena, temveč ciganova tovariša, ki se je zgrudil takoj mrtev na tla. Cigani so svojega mrtvega tovariša naložili nato na voz in izginili v temni noči brez sledu. Kljub poizvedovanju jih oblasti dosedaj še niso mogle izslediti.

Prodala je otroka za 800 dinarjev. V Sarajevu se je dogodil te dni zanimiv slučaj. Neka nezakonska mati je zašla v težke gmotne težave in je zato prodala svojega otroka za 800 dinarjev rodbini, ki jo je podpirala. Ko je policija zvedela za stvar, je odredila takoj preiskavo in poklicala mater na odgovornost. Pri zaslišanju pa je zdravnik ugotovil, da ženska ni popolnoma normalna in jo je poslal zato v opazovalnico.

Eksplozirala mu je bomba v roki. Na vojaškem vežbališču pri Podgorici v Črni Gori je vojaški mojster Bogdan Radović tako neprevidno deloval z bombo v roki, da mu je nenadoma eksplozirala in ga težko poškodovala po cellem životu. Radovića so v nezavestnem stanju prepeljali v bolnico.

Opozorilo. Izvedeli smo, da pobira neki Budna po Mariboru inšerate za naš list in si da iste že plačati. Izjavljamo, da dotičnik nima pravice, za nas zbirati inšerate ali sprejemati kaka plačila. Kdor bi zbiral za naš list inšerate, se mora legitimirati z našim pooblastilom, vsakega drugega našenite kot goljufa! — Upravništvo »Slovenskega Gospodarja«.

Lastniki srečk gasilnega društva v Kozjem se obveščajo, da je odbor moral radi raznih ovir žrebanje preložiti na dan 7. novembra t. l. Žrebanje se vrši ob isti uri, na istem mestu, kakor na srečkah določeno in nepreklicno 7. novembra t. l. Srečk je le malo ostalo za razprodati. Vendar si še lahko vsak oskrbi med tem časom srečke in poskusi svojo srečo.

Hranilnica in posojilnica v Središču ob Dravi je poklonila namesto venca na grob bivšemu svojemu načelniku t. g. Maksu Robiču revnim otrokom domače osnovne šole znesek 200 D.

Večkrat čitamo različne oglase, kako si ta ali ona tvrdka prizadeva privabiti kar največ odjemalcev in to na prav različne načine. Tvrdka Franc Mastek v Mariboru tam na Glavnem trgu se pa le redkokdaj oglasa po časopisu. In še to stori vedno le tedaj, če se ji posreči kupiti večje partije dobrega blaga po izredno nizkih cenah, ker si s tem najlažje in prav sigurno poveča krog svojih zvestih odjemalcev. Omenjeno še budi, da princip te tvrdke ni samo, da je stranka ceno postržena, temveč da je vsled naših dobrih inozemskih zvez posrečilo nabaviti dobi tudi trpežno blago. Za letošnjo jesen in zimo se nam velike množine dobrega češkega blaga in, kar bo vsakega najbolj zanimalo, po veliko nižjih cenah kot so bile do zdaj. Da pa ni to mogoče samo prazna reklama in da je temu tudi res tako, zadostuje, kadar se mudite v Mariboru, da si samo ogledate blago in cene, pa že postanete stalni odjemalci. Kdor pa do sedaj še ni bil odjemalec tvrdke Mastek, naj, če gre v Maribor, vtakne v žep to številko »Slovenskega Gospodarja«, da spotoma ne pozabi naslova: Franc Mastek, manufakturna in modna trgovina, Maribor, Glavni trg 16. 1352

Petjakov molitvenik »Pri Jezusu« v novi vezavi z belim in temnim celuloidom je znova na razpolago. To je eden najboljših slovenskih molitvenikov, kar zadeva vsebino in priročnost. V tej lepi vezavi stane samo 30 din. — Pišite ponj na Tiskarno sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Se že dobi! Naša Družinska pratika s podobo sv. Družine za leto 1927. Naše kmečke družine nočejo listov svojih verskih in političnih nasprotnikov. Enako pa tudi nočejo nobene druge pratike, kakor le družinsko. Sicer pa je letos ta pratika izredno lepa, vsestransko bogata, ima nad 20 krasnih slik v bakrotisku, cena pa je ista, kakor dosedaj, 5 din, po pošti 50 par več. Trgovci dobijo običa-

jen popust. Naročajte le potom Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

V zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« se je objavila cena knjigi »Zadnja pot« kapetana Scotta nevezanemu izvodu 26 din., je pa 36 din., kar naj p. n. naročniki upoštevajo.

Seznam knjig, tiskovin za vse urade, šolskih in pisarniških potrebščin ter nabožnih predmetov je dala tiskarna sv. Cirila v tatis in bo v kratkem gotov, na kar ga bomo razposlali vsem p. n. župnim, občinskim, šolskim uradom, društvom, posojilnicam in tudi posameznikom, ki ga bodo želeli.

Spoved malih grehov. (Pogostna spoved.) Spisal P. Ph. Scharsch, priredil dr. Frančišek Jerš. Založila prodajalna KTD, Ničman v Ljubljani. — Knjiga, ki je bodo vsi pridigarji in spovedniki veselili! Tako praktične knjige o tem predmetu se niso bral. Dobrodošla bo vsem duhovnikom, zlasti pa še voditeljem Marijinih družb in tretjega reda. Saj tam duhovniku, ki jih že več let v eni fari vodi, skoraj zmanjka primernega gradiva. A prav to je kakor nalašč za take duše, ki povečini velikih grehov pač ne bodo imele. Koliko dragocenih misli nudi ta knjiga! Tako izčrpno obdela ves predmet, da bi bilo težko, še kaj posebnega povedati. Knjiga je izšla v obliki dr. Opekovičevih govorov, obsega 180 strani in stane 25 D, s poštnino 1.50 D več. Hvaležni moramo biti zanjo prireditelju in požrtvovalnemu založniku, Ksaver Meško.

Dobre knjige. Socialna čitanka. Zbornik poljudnih spisov o socialnem vprašanju. Primerno za društva. 128 strani. Cena 10 D. — Sanguis martyrum. Roman iz življenja prvih kristjanov mučenikov. Spisal L. Bertrand, prevedel Iv. Rejec. 208 strani. Cena 14 D. — Nevesta s Korinja. Dolenjska povest. Spisal Franc Jaklič. 102 strani male osmerke. Cena 6 D. — Koledar Goriške Mohorjeve družbe za leto 1926, s spisi škofa Srebrnič, Iv. Trinka, V. Beleta itd. ter z mnogimi slikami. 144 strani. Cena 10 D. — Vse štiri knjige skupaj stanejo 32 D. Vse cene poštnine prosto. Naročajo se na naslov: Goriška Mohorjeva družba — Gorizia — Corso Verdi 1 — Italia. Poštno čekovni račun Ljubljana.

Mariborska porota.

Spor radi pluga.

Franc Zel iz Ciglenice se je zagovarjal radi napada na svojega svaka Franca Jurša, katerega je dne 6. junija t. l. tako udaril s kolesom od pluga po glavi, da ga je težko poškodoval. Spor med Juršo in njegovimi sorodniki — tistu in svaki — traja, odkar se je Jurša priženil k Zelovim. Jurši so očitali, da premoala dela, da ne daje tistu prevzihtka. Njegova svaka, brata Zel, sta ga večkrat pretepla. Dne 6. junija je nastal med Francem Zel in Juršo prepir, ker ni hotel Jurša posoditi osipalnega pluga sosedu. Zel se je zagovarjal pred porotniki, da je udaril svaka v hipni razburjenosti. Porotniki so ga oprostili.

Svojo ženo umoril.

Ladislav Tot, 25letni posestnik v Pincih pri Dolnji Lendavi na Prekmurjem, se je zagovarjal radi umora svoje žene. Dne 22. avgusta t. l. zvečer je na svojem domu zverinsko zaklal svojo ženo Rozalijo. Med obema zakoncem so trajali rodbinski prepiri že precej časa. Tot je svojo ženo večkrat pretepal, tako da mu je pobegnila k svojim staršem. Dne 22. avgusta se je vrnil vinjen iz vinograde domov. Žena je bila že v postelji, ko se je zopet pričel prepir. Nenadoma je Tot zgrabil nož ter planil nad ženo. Zadal ji je 13 strašnih ran, razrezal celo lice in hrbet ter prerezal vrat, tako da je uboga žrtev vsled krvavljenja izdihnila. Po zločinu se je umil, preoblekel ter šel z materjo prijaviti se orožnikom. Zagovarja se, da je dejanje izvršil v hipni zmedenosti ter sploh ni vedel, kaj da dela. Ker je bilo iz izpovedi priči razvidno, da Tot ni povsem duševno normalen, se je razprava na predlog državnega pravdnika preložila, dokler se obtoženčevo duševno stanje ne preišče.

Tatvina in požig.

Marija Grah, doma v Videncih pri Murški Soboti, je bila obdolžena, da je želarki Bodekovi, svoji sosedki, ukradla nekaj jestvin in obleke v vrednosti 755 din. in 40 din. gotovine, drugi dan zvečer pa zažgala majhen hlev, ki je pogorel in je Bodekova utrpela nekaj nad 5000 din. škode. Obtoženka je v začetku vse tajila, a ko so orožniki pri njej na domu našli ukradeno blago, je tatvino priznala. Ker ni bilo nikogar drugega blizu in bi tudi ne imel kakkega povoda zažgati hlev Bodekovi, se je njo osumilo. Obtoženka se je večkrat, ko je bila zalotena in zaslišavana, delala noro. Porotnikom je sodni dvor postavil vprašanje krivde glede tatvine, kar so porotniki potrdili ter je bila obsojena na 6 mesecev ječe. Vprašanje krivde požiga pa so porotniki zavrnil, da je v tem oziru bila oproščena.

Porotno zasedanje je bilo s tem slučajem zaključeno. Kazni so bile precej ostre, kar je vsekakor dobro, ker le s strogostjo se bo omejilo vedno naraščanje novih zločinov.

STRAŠNE POVODNJI NA KRANJSKEM.

Ljubljano in velik del Kranjske je preteklo nedeljo zadela strašna nesreča. Velikanska povodenj je preplavila Ljubljano, okolico mesta in Poljansko dolino od Medvod do Žiri in Polhovega Gradca.

Dočim je v Mariborski oblasti bila pretekla nedelja še lepa in topla, se je nad Ljubljano in nad hribi zapadno od nje razbesnela silna nevihta. Med viharjem, gromom in bliskom je pričelo liti kakor iz škafa. Reke in potoki so s strahovito naglico naraščali in kmalu je voda prestopila bregove ter polagoma preplavila obrežje tako, da je stala po polju in vaseh v višini več metrov.

Ljubljana sama ni toliko prizadeta, ker ima dobro izpejano kanalizacijo, ki je sproti odvajala vodo v strugo Ljubljanice. Voda je zalila v nekaterih ulicah kleti, hujše nesreče pa ni bilo. Tem bolj pa je trpela najbližja okolica Ljubljane: Vič in Trnovo. Potoka Glinščica in Gradaščica sta s strahovito naglico narasla ter preplavila celo Rožno dolino, Trnovo in Vič. Voda je drla v višini nad 1 m čez travnike, polja in vrtove, odnašajoč s seboj plotove, ute, vse, kar je mogla izrjavati. Ljudje so se pred vodnim navalom komaj rešili z begom. Na cesti je zajelo voznike ter odneslo vozove in konje. Zahtevalo je tudi človeške žrtve. Na Tržaški cesti se je prevrnil voz, na katerem so bili trije moški. Dva sta se rešila, tretjega so pa odnesli valovi skup

no s konji in vozom. V Gradaščici so opazili plavati truplo mladega dečka, katerega je voda odnesla seboj.

Se hujša je morala biti katastrofa v Poljanski dolini. Natančnejša poročila še manjkajo, ker ni bilo mogoče ogledati si preplavljenih krajev. Voda je namreč odnesla vse mostove, razdrila ceste ter pretrgala tudi brzojavno in telefonsko zvezo z ostalim svetom, tako da so ti kraji popolnoma odrezani od ostalega sveta.

Nesreča v teh krajih je tem hujša, ker je to že tretja povodenj, katere je tekom treh let pustošila to lepo dolino. Komaj so si prebivalci pozidali nove hiše, očistili polja kamenja in proda, popravili ceste, pa pride nova, še hujša nesreča, ki v kratkih urah uniči dolgoletno in trudapolno delo človeških rok.

Škoda v Poljanski dolini mora biti ogromna. Poljanska Sora je tako narasla, da take ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Pod silnim vodnim navalom niso vzdržali niti železobetonski mostovi. Kakor da so iz lesa, s tako lahkoto jih je dvignila, porušila in danes se ne pozna niti mesto, kjer so stali. Voda je odnašala hiše, ruvala dreve. V narastlih, kalnih valovih je plavala živina ter se zastoj obupno trudila splavati na varen breg. Reka je v tej dolini večkrat zajezena ter gonila mnogo žag in elektrarn. O jezovih in drugih vodnih napravah ni več sledu.

Škofja Loka je bila skoro cela pod vodo. V nevarnosti so bile tudi hiše, da se ne porušijo. Najtežje je pa zadela povodenj tovarno papirja v Goricanah pri Medvodah. Tovarna je bila obveščena, da pride velika povodenj, toda takega navala vode ni nihče pričakoval. Zato so se morali delavci reševati iz tovarniških prostorov skozi okno in po strehi. Voda je napravila v tovarni ogromno škodo, ker je uničila vse naprave v pritličju ter odnesla okrog 1000 kub. metrov lesa, nakopičenega poleg tovarne.

Ubogo ljudstvo je sedaj popolnoma obupano. Povodenj je uničila že pospravljene prideleke, odnesla je živino, podrla hleve in hiše ter napravila prej bogate posestnike za berače. Vlada bo težko priskočila na pomoč z znatnejšim zneskom. Navezani bodo na dobroto ljudi in na lastno pridnost in potrpežljivost, če si hočejo zopet opomoči.

POVODNJI NA ŠTAJERSKEM.

Vremenska katastrofa, ki je preteklo nedeljo zadela Kranjsko, je Štajerski po večini prizanesla. Le nali v pon deljek je povzročil večje povodnji v Sotelski dolini. Sotla se je razlila med Sv. Petrom in Podčetrtkom ter preplavila njive in travnike. Izstopili so tudi potoki Sotle. Škode pa ni večje, ker povodenj v teh krajih ni deroča in so poljski prideleki že večinoma pospravljeni.

Toča in nali v Slovenskih goricah.

V pondeljek zvečer je besnela nad Slovenskimi goricami silna nevihta z viharjem. Pri Sv. Bolkanku je padala celo toča med dežjem. Napravila je veliko škodo na grozdju, ki je že mehko ter bo začelo gniti. Ljudje bodo morali podbirati in hitreje brati, kar bo zopet poslabšalo letošnji piči pridelek.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Razne novice. Pri nas smo pokopali kmetskega sina, 32 letnega Franca Zemljč iz Bačkove, ki se je ponesrečil pri nalaganju ploha. V mraku ga je šel s tovarišem nalagati. Drog, s katerim ga je pridržaval, se mu sterc in težki ploh z vso brzino butne v njegova prsa, da mu zlomi prsni koš. Prenesejo ga v hišo, kjer se lepo obudi kesanje, na to pa umrje. — V nedeljo, dne 29. avgusta je po rani službi božji udom naše sadjarske podružnice predaval g. nadučitelj Levstik iz Celja o koristi sadjarstva, ki je nalažji vir naših dohodkov, po večernicah pa nam je razložil, kako se sadje obira, kako se napravljajo sadjevec in z njim postopa, da postane zdrava, domača pijača. Obenem nas je učil okulirati. Govornik je govoril velezanimivo, poučno in zabavno obenem, tako, da ga ne bomo pozabili. — V nedeljo, dne 5. septembra je obhajal tamburaški odsek našega bralnega društva svojo 25 letnico v dvorani ob obilni udeležbi domačinov in sosedov. Mešani in moški zbor sta pod vodstvom našega organista Joška Krajnc zapela vsak eno lepo pesem, slavnostna beseda č. g. kaplana Brvarja nam je pojasnila velik pomen glase in petja, nato pa so nam tamburaši s pomočjo naših rojakov Furjana in Slana iz Maribora vrlo dobro predstavljali veseloigro »Kolajna«. Seveda so nam tamburaši zabrenkali tudi več lepih komadov. Senekovič Jožef, Zorman Janez, Merčnik Fric in Klobasa Amalija so obhajali obenem 25 letnico svojega sodelovanja. Pri živahni prosti zabavi pa so nam izvrstno postregle gojenke gospodinskega tečaja s svojimi izdelki. Slavnost sta počastila s svojo udeležbo inženirja Dular in Jenko od velikega županstva. — V nedeljo, 12. septembra se je slovesno zaključil drugi gospodinski tečaj pri nas, ki je štel 16 gojenk. Najprej je predaval okrožni zdravnik dr. Kramberger od Sv. Lenarta o otroških boleznih zanimivo in poljudno in s tem zaključil higijenični tečaj, ki ga je vodila deset dni gospe Milena Pehani iz Ljubljane in ga je otvoril zdravnik dr. Ambrožič z govorom o telesni vzgoji majhnega otroka. Udeleževalo se ga je poleg gojenk še 22 mladenk in žen, ki so bile zelo zadovoljne s poukom pa tudi z zanimivo higijenično razstavo. Pouk se je vršil vsak večer dve uri. Sedaj je prišla na vrsto javna skušnja gojenk pod vodstvom g. Jeje Premrour. Obnesla se je izvrstno in je pokazala, kako velevkoristni in potrebni so za naša dekleta gospodinski tečaji. Skušnjo je zaključila g. voditeljica z mnogimi lepimi nauki za gojenke. S prireditvijo lanskega in letošnjega gospodinskega tečaja si je naša kmetijska podružnica pridobila veliko zaslug za gospodinsko izobrazbo naših bodočih gospodinj.

Šmartin na Pohorju. Preteklo nedeljo smo imeli političen shod. Govoril je naš vrli poslanec g. Štefan Falež o sedanjem političnem stanju, o krivcih žalostnih razmer in nas hrabil, naj vstrajamo zvesti v ljudski stranki in ji izkažemo svoje zaupanje, kadar bo treba, z volilnimi krogljicami. Ako se vsi složno bomo, moramo doživeti boljše čase. Član odbora naše SLS, gosp. Alojz Gorican je zborovanje ob obilnem številu poslušalcev otvoril in pozdravil ter se ob poncu našemu požrtvovalnemu poslancu in govorniku zahvalil. — O blagosloavljanju novih uršulskih zvonov moramo še poročati, da jih je blagoslovil ob prelepi in zelo primerni pridigi č. g. dr. Anton Jehart, bogoslovni profesor iz Maribora ob asistenci č. g. novomešnika Gr. Zafošnika in domačega č. g. župnika. Za zvonove pri sv. Anehu pa vlada splošno mnenje, da bomo pobirali in darovali raje za bro-naste brž ko bo mogoče in ko bomo prej še farne čisto izplačali.

Gornja Radgona. V torek, dne 21. t. m. je obiral slive posestnik Alojzij Terstenjak iz Stavešine. Nesreča je hotela, da je padel z lestve, se potokel na glavi in si nati roko. — Isti dan se je ponesrečil pri obiranju sadja dvajsetletni mladenič Al. Jaukovec iz Zbigovca. Ta si je nati kar obe roki. — V četrtek, 23. t. m. smo

pokopali Franca Pavlič iz Ivanjševskega vrha. Rajni je bil oče 16. januarja 1922 umrlega duhovnika in bivšega vojnega kurata Franca Pavlič. — V trgu so podrla staro občinsko hišo. Na njenih razvalinah kar mrgoli delavcev, ki pripravljajo podlago za novo krasno stavbo.

Polensak. Hud udarec je zadel našega vrlega pristaša in naročnika Slov. Gospodarja, Alojzija Kragl, posestnika v Polencih. Bog je vzel med nebeske krilate dušo njegovega prvega sinčka. Telo smo pa pokopali zadnji ponedeljek. Obenem isti dan smo spremili na mirovdor tudi Marijo Visenjak, vdovo iz Strejca, staro 83 let. Obea obiteljema našo iskreno sožalje. — Poročila se je cerkvena pevka Liza Petek iz Brezovca s sinom našega organista, Alojzijem Kovačcem. Na gostiji so nabrali za nove zvonove D 100,50. Vsem darovalcem Bog plačaj, mlademu paru pa pri vsem obilo sreče. — Nek človek bi si rad privoščil stare svinjotine in jedel dobro zabeljene žgance, ter je zato odnesel v torek zvečer posestniku Jožetu Visenjaku v Lasigovcih vso zabelo in meso. Tatu dober tek in upamo, da se bo enkrat pošleno namazal.

Negova. V zadnji številki Slov. Gospodarja je bila pomota, ker Barbara Kaučič ni darovala za Dijaško kuhinjo, ampak nabrala. Darovali so gostje na veseli gostiji Elizabete Bratkovič iz Kunove in Janeza Vreča na Ptujski cesti. Nabralo se je na predlog g. odvetnika dr. Alojzija Bratkovič iz Slovenjgradca 100 D za Dijaško kuhinjo v Mariboru.

Makole. Obljubili smo v zadnji številki, da bomo poročali o poteku slavnosti novih zvonov. Z veseljem to obljubo spominamo, ker zvonove že imamo in nam ta slavnost ne bo kmalu izginila iz spomina. Ko je bila že tema, smo jih mogli pozdraviti na Ložnici, na meji makolske župnije. V prisrčnih besedah so bili sprejeti od našega g. župnika Fr. Segula, pozdravili sta jih ljubko dve mali dekletci. Pa sami niso smeli v Makole. Konjeniki, kolešarji, Orli, Orlice, Orličci so jih spremljali poleg številne množice navdušenih faranov do župne cerkve. Nedelja je bila praznična dan! Težko pričakovani makolski zvonovi so čakali na ovcenih vovovih blagoslovljenja, katero je izvršil mil. gospod kanonik dr. M. Vraber. Pa tudi na botre smo lahko ponosni. Bili so: g. župan Bogina, g. Muršič in g. Kotnik. Hvala jim! Ko se je cela slovesnost tako lepo izvršila, se župljani zahvaljujemo mil. g. kanoniku, ki so nam v pridigi podali resne in blage misli, ki naj nas skupaj z zvonovi vodijo v večno domovino. Bil je to dan veselja za g. župnika in botre in dan veselja za celo župnijo, ki si je zvonove nabavila, jih častno sprejela in celo slovesnost ob veselju in živahnih prisrčnih, nemotenih zabavi zaključila. V nedeljo, na praznik rojstevenske Matere Božje le pridite vsi, ki bi radi slišali novo makolsko zvonjenje!

Zreče. V našo župnijo spada šest občin, celotno samo občina Zreče, druge le deloma. Iz področja župnije je v vojni služilo 266 oseb, mežje in mladeniči. V to število niso všteti rudarji. Oni so vojske služili v premožovniku. Na posamezne oklice se število porazdeli takole: 47 oseb Gornje Zreče, 45 Spodnje Zreče, 30 Dobrova, 9 Križevca, 1 Seča, 1 Spodnja Dobrova, 41 Laška gora, 26 Bohor, 5 Podčrčje, 24 Slakova, 4 Brezje, 3 Bežina, 12 Gračič, 13 Radanaves. Med njimi so se nahajali trije prostovoljci, ki jih je bil za vojsko suknjo v šoli navdušil naborni častnik. Prvi se je prijavil Klančnik-Vodenik, za njim sta pogum dobila Sadek-Lešnikov in Srekl Fortunat. To trojico smo prištevili med najboljše vrsto mladeničev. Tozadevno so prednjačili tudi pri vojskemu poduku. Iz vojne se je vrnilo 210 vojakov, vsi zdravi, oz. nekateri ozdravljeni, ki so s seboj prinesli neprijetne spomine. Drugih 56 oseb je umrlo ali na bojišču ali v bolnici, 19 gospodarjev in 37 mladeničev. Ni pa izključeno, da od pogrešanih kdo še živi. Izmed prostovoljcev sta na bojišču ostala Klančnik in Sadek. Ko so namreč Italijani bili predrla našo fronto, v tem trenutku je neki neodgovorni komendant prostovoljce neopravičeno, brez vednosti njihovega predstojnika (Pogačnika) pognal v smrtonosni ogenj. Tretji se je iz svetovnega požara vrnil navidezno zdrav, služil je kot vojak še danes, ali domov je vendarle prinesel tam zadobljeno klica bolezn. In te dni se je preselil v večnost za svojimi tovarišema. Vsi trije so bili modri mladeniči in za javno življenje že dobro izurjeni. To pa vsled tega, ker so v domačih hišah imeli in še imajo »Slovenski Gospodar« in drugo pošteno berivo. Fortunat, pa list doma navajen, tudi pri vojakih ni hotel biti brez njega. Ob volitvah v zadnjem času je v družbi svojih tozadevno zavednih vrstnikov manje poudaril tovarišem-volilec dobro služil. Vsi so ga radi imeli in se ravnali po njegovih navodilih. Skušnja pač sprčuje: Kdor dandanes ne prebira poštenega časnika, tisti je res pravi politični revež. Fortunatova družina je abočna, pa delavna, nima lastne strehe, toda poduk prinašajoči »Slovenski Gospodar« je leta in leta vsakotredenski gost. In ta gost naj razglasi prezgodnjo smrt v obitelji Srekl.

M. Nazaret. Za sedemdesetletno sv. Frančiška bodo od 8. do 10. oktobra duhovne vaje. Začetek 8. (v petek), ob 6. uri, sklep 10. (v nedeljo) popoldne, ob 2. uri s procesijo. Vabljeni so vsi tretjeredni nazarske skupščine in drugi, ki so z njo v zvezi. Duhovniki tretjeredniki pa imajo svoj sestanek 11. oktobra, ob 10. uri.

Ljubno. Umrli je 25. t. m. obče spoštovani in priljubljeni Frane Rumpelj, bivši posestnik v starosti 76 let. Bil je globoko veren, rad je prebiral dobro čtivo. Zapušča svojo še živečo ženo Dorotejo, s katero je živel 49 let v srečnem zakonu in šest svojih že odraslih otrok, katere je vgojil v krščanskem duhu. N. v m. p.

Škale. V nedeljo, 26. t. m. se je pri nas pod predsedstvom našega župana vršil dobro obiskan šod SLS. Poslanec V. Pušenjak je poročal o političnem položaju, davčnem zakonu in raznih gospodarskih vprašanjih. Odobrila se je politika Jugoslov. kluba, kateremu je se izrekla zavnica. Naš rudnik še vedno ni izplačal obče, in okrajnih doklad, pač pa zida neko nepotrebno stavbo, ki bo menda služila v namene, ki niso ne v korist rudnika, ne v korist delavstva. Bolj potrebna bi bila delavska stanovanja, dvoran za veselice imamo v Sošanju in Velenju več kot dovolj. Število uradništva v našem rudniku je preveliko z ozirom na reducirano število delavstva in z ozirom na število uradnikov pod avstrijsko upravo. Ne smemo se čuditi, ako je radi tega in slabe državne uprave premožni predrag in nima rudnik dovolj odjemalcev. Potrebno so l. redukcije uradništva.

Lokovica pri Sošanju. Umrli je dne 18. t. m. po daljši mučni bolezni Janez Dvornik, oče č. fr. Jerneja Dvornik, kapucina v Škofji Loki. Rajni je bil mož stare strogo verske korenine, dolgoleten naročnik Slov. Gospodarja ter znan kot spreten gospodar in skrben oče. Bodi mu božji mir!

Celje okolica. Zvedeli smo, da se namerava Mohorjeva družba preseliti iz Prevalj v Celje. To vest smo tudi mi okoličani z veseljem pozdravili. Vemo, kako neizmerno veliko je že storila Mohorjeva družba za kulturni napredek slovenskega naroda. Ni je skoraj slovenske hiše, kjer bi ne prebiral stari in mladi z veseljem njenih poučnih in zabavnih knjig. In sedaj pa hoče ta velika učiteljska slovenskega naroda premestiti svoj sedež v Celje. Kdo bi se tega ne veselil? Kateri Celjan bi ne bil na to ponosen? Družba si zasluži, da bi ji šli vsi nasproti, da bi jo v slovesnem sprejemu spremili v našo lepo Celje. Preselitev Mohorjeve družbe v Celje je pa tudi velika gospodarska pridobitev za mesto in okolico, ker bo ista za mestne in okoliške obrtnike in trgovce bogat vir novih dohodkov. Kako smo pa bili presenečeni, ki prvi trenutek se nam je zdela sploh neverjetno, ko smo slišali, da Celjani odklanjajo Mohorjevo družbo. Z enim glasom večine se je mestni občinski svet izrekel proti Mohorjevi družbi. Proti so glasovali seveda demokrati in med njimi celo obrtniki in trgovci: krojač Bizjak, ključavničar Rebek, trgovca: Ravnikar in Sirec. Da so proti glasovali demokratiški advokati, profesorji in učitelji itd., temu se ne čudimo, ker vsakdo ve, da je tem ljudem vsikdar

in povsod, prvo in zadnje, demokratska stranka. Nerazumljivo nam pa je, kako so mogli proti glasovati tudi obrtniki in trgovci. Mohorjeva družba bi dala celjskim obrtnikom in trgovcem vsak mesec precej dinarjev zaslužiti. Če jih Bizjak, Bebek, Ravnikar in Sirec več ne potrebujejo, bi jih pa naj privoščili svojim revnejšim tovarišem. Zlasti od Rebeka, ki hoče veljati za velikega ljubitelja obrtništva, bi to pričakovali. Tokrat je odločila na magistratu strankarska strast, pa upamo, da bo končno zmagal zdrav razum.

Celje okolica. Kako ljudje še tudi po smrti spoštujejo in cenijo poštenega fanta, to je pokazal pogreb rajnega Mirnikovega Lojzeta iz Babnega dne 21. septembra. Redki so tako veličastni pogrebi, kakor je bil njegov. Cerkvene obrede ob pogrebu je opravil ob asistenci štirih duhovnikov, sorodnik rajnega, duhovni svetnik in župnik žalski č. g. Anton Vetrnik. Na zdajnem potu ga je spremljala mnogobrojna četa Orlov in požarnikov z dvema orlovskima in gabersko požarno zastavo ter izredno veliko ljudstva iz mesta in okolice. Moški pevski zbor Prosvetnega društva je pod vodstvom gospoda Mihelca zapel pred hišo in ob grobu dve ganljivi žalostinki. Od odprtem grobu se je v prekrasnih besedah poslovil od rajnega zastopnik celjske orlovске ekspoziture, gospod dr. Josip Godnič. Nobeno oko ni ostalo suho. V imenu babenskega gasilnega društva se je poslovil od njega tajnik, gospod Dolenc in v imenu Gasilske zveze gospod Vengušt. Lepo si živel dragi Lojze, zato je bila tudi lepa tvoja smrt, lep tvoj pogreb, še lepše pa uživaš plačilo v nebesih.

Celje. Č. g. Milan Slaje se je dne 25. septembra po daljšem dopustu zapel podal nazaj v Ameriko, kjer že štiri leta uspešno deluje med Clevelandskimi Slovenci.

Laško. K. Nabavni in prodajni zadrugi v Laškem, katere deluje šele par mesecev, je pristopilo toliko število članov, da so dosedajni prostori iste postali premajhni. Merodajni krogi so želji članov zadruge ustregli ter kupili Seličevu hišo, v kateri so toliko obratni prostori, da so za vsak promet sposobni ter se s 1. oktobrom preseli zadruga v bivšo Seličevu — sedaj lastno hišo. Novi obratni prostori zadruge so tako veliki, da se lahko zadržati članom v vseh predmetih ter se opozarjajo vsi kmetje in delavci, da vsi do zadnjega pristopijo k nabavni in prodajni zadrugi v Laškem.

Gospodarstvo.

STANJE VINOGRADOV NA STAJERSKEM IN VINSKA TRGOVINA.

Stanje vinogradov.

Kljub poletno lepim zadnjim tednom moramo naše zadnje poročilo o stanju vinogradov popraviti in toliko, da ugotovimo, da se je položaj znatno poslabšal. Letošnja trgateg v primeri z lanskim glede kvalitete in kvantitete ne bo zaostajala samo 40—50%, žalibog 60—70%.

Zadnje 14 dni so se namreč pokazale žalostne posledice peronospor. Grozdni peclji se sušijo in jagode odpadajo. Vinogradniki pride v vinograd, zvečer je še bilo videti nekaj grozdja na trsu, zjutraj goli peclji, ker so se obletele jagode zaradi od peronospor najedenega peclja. Jagode pa, ki je danes kljub peronospori še ostalo na trsu, dozoreva v treh partijah zaradi neenakomernega cvetja. Vidimo jagode, ki so polne ter sladke, druge zrele le na pol in tretje trde kot šibre, ki sploh ne bodo dozorele. Na enem grozdu po tri partije popolnoma različno zrelih jagod, si pač lahko predstavljamo, kaka bo kvaliteta.

Podnevno vreme je lepo solnčno, a noči so prehladne, nočna rosa ni zadostna in kak rahel ter bolj kratek dež bi bil za vinograde prav dobrodošel. Veliko škode delajo po vinogradih jate škorcev. Prejšnja leta, ko so bile trte prenapeljene z grozjem, se tiče obzobavanje jagod ni poznalo toliko kakor letos pri skrajno slabi vinski letini. Škorec je izbirljiv glede jagod in izsesava le najbolj zrelo zlahtnino, burgundca in rulandca. Vsi glasni klopotei ne pomagajo letos nič glede odgona škorcev, ki se spuščajo nad bolj zrele vinograde kar v celih jatah in pozobljejo ter izpijejo najslajše jagode, ki bi sicer, ako bi ostale na peclju, se popravile nekoliko kvaliteto. S trgatvijo bo treba letos, seveda pri lepem vremenu, čakati najmanj do 20. oktobra. Ako pa bi nastopilo pred tem časom deževje, se bo začela gniloba in v tem slučaju bomo imeli takozvani »Dreimännerwein« (eden bo pil, dva ga bosta pa morala držati). Sladkanje s sladkorjem bo pomagalo, a letošnji pridelek bo brez poka in drugih primesi, ki dvigajo naša štajerska vina na nekaj posebnega.

Nekaj o vinski trgovini.

Prerokovati o trgovini in cenah letošnjega vinskega pridelka je nemogoče. Kakor smo že povdarjali prekrat v našem listu, so zaloge starih vin pri naših producentih izčrpane. Plačujejo stara vina najslabše vrste po 25—26 kron, srednje po 30—34 kron in najboljše po 40 kron in še višje. Stara vina so že vsa v kletih večjih vinskih trgovcev, ki bodo odrezali prihodnje s starimi zalozami nepreračunljivo dobro.

Treba tudi povdariti dejstvo, da so se preskrbele z našimi dobrimi starimi vini vinske kleti v Gradcu in to potom dvoposestnikov. V Gradcu v Landhauskeller piješ najboljše Ljutomerčana po 26—27 din. liter. Ne smemo tudi pozabiti, da je na Slovenskem štajerskem prešla vinska veletrgovina nazaj v nemške roke in to zaradi premlaga zanimanja slovenskih vinogradnikov za združništvo. V prvih letih po prevratu je skoro večina nemških vinskih veletrgovin oddajala svoja kleti v najem in prodajala posodo, danes so te kleti zopet v prvotnih rokah in so polne starih vin. — Naše navedbe glede vinske trgovine so žalibog za nas Slovence dejstvo, ki se n. e. da tajiti in k temu so pripomogle znatni del razne vlade, ki so doslej metale vsa mogoča polena pod noge od davkov in vremenskih nezdob obubožanemu slovenskemu vinogradniku.

Jesenski poučni tečaji se bodo vršili od 11. do 14. oktobra 1926 v državnih trnih nasadih oziroma drevesnicah. 1. V Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru, 2. v Kapeli, pošta Slatina Radenci in 3. v Ptuj; v Pekrah in Kapeli za vinarstvo in sadjarstvo, v Ptuj pa samo za sadjarstvo. Delovni program za tečaje je ta-le: a) pripravljanje in čiščenje posode za trgateg; b) merjenje sladkorja in kisline v moštu; c) o trgatvi pecljanju in masčenju grozdja; d) o zboljanju vinskoga mošta v slabih vinskih letinah v mejah zakona; e) o pogojih pravilnega vrenja; f) o napravi belega in črnega vina in uporabi žveplovega dvokisa ob pripravljanju vina, uporaba metabisulfit in dr.; g) o pretakanju, umetnem čiščenju in filtriranju (precejanju) vina; h) o pogojih, ki jih morata izpolnjevati kurilnica in dobra klet; i) o važnejših boleznih vina:

cikavost, vinski kan, vlečljivost, zavrelca in dr., njih odvratanje in ozdravljenje; j) konzerviranje svežega grozdja in sadja; k) sušenje sadja in grozdja; l) konzerviranje sadja in zelnjave s steriliziranjem kakor tudi konzerviranje mošta (vino brez alkohola); m) ravnanje s kletnimi pripravami in njih pravilno čuvanje in n) o kuhanju žganja in tropin. Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 D kot prispevek za prehrano. Razen tega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiskim in vinčarskim mladencem, pa tudi drugim, ki se hočejo udeležiti tečajev na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej, najpozneje pa do 4. oktobra 1926 ustmeno ali pismeno prijaviti pri upravniku trnega nasada ali drevesnice, kjer želi tečaj obiskovati. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi sreski kmetijski referenti in vinarski in sadjarski nadzorniki v Mariboru.

Demagogija z uvozom soli za povzdigo živinoreje. Po Slovenskem štajerskem bobnajo na zborovanjih samostojno-radičevski agitatorji kot posebno in najnovejšo zaslugo in skrb ministra Puclja: vladno dovoljenje za uvoz 25 vagonov živinske soli. Z uvozom te soli se bo prav posebno povzdignila naša živinoreja in v tem se kaže v blesteči luči ljubezen g. Puclja do obubožanega slovenskega kmeta, za kojega dobrobit in povzdigo imajo smisel edinole samostojni radičevski seljaški gospodje. Da bo te najnovejše demagogije za razsodne ljudi konec, pribijemo kot dejstvo sledeče: Predsednik Kmetijske družbe je poročal na seji, da je vlada dovolila uvoz 25 vagonov živinske soli. To so že stare zahteve naše živinoreje in za to se že borijo naši odborniki pri Kmetijski družbi od prevrata sem. Tokratni uvoz živinske soli je samo poskušnja in prav nič trajno veljavna. Finančni minister je izjavil, da da teh 25 vagonov soli na razpolago samo za poskušnjo. Če bi pa padel vsled tega konzum kuhinjske soli, bo prepovedan nadaljnji uvoz živinske soli. V predvojni dobi je porabila Slovenija na leto okroglih 100—110 vagonov živinske soli, ki je bila tedaj v neomejenih količinah na razpolago v prid naši živinoreji. Tudi v naši novi državi morajo pokladati živinorejci sol in sicer drago kuhinjsko, ker druge ni pri rokah. Čisto gotovo se bo zgodilo, da bo radi uvoza teh 25 vagonov živinske soli padla uporaba kuhinjske soli in finančni minister bo imel vzrok za ukinitve nadaljnjega uvoza. Padanja konzuma kuhinjske soli pa ne povzroča uporaba živinske soli za kuhinjske potrebe, ampak nasprotno, bode moral ta konzum pasti radi tega, ker se 25 vagonov kuhinjske soli ne bo uporabilo za živinorejo, ki bo rajši segla po bolj ceni živinski soli po 1.50 din., kakor pa po dragi kuhinjski soli po 4 din. Od že omenjenih in dovoljenih 25 vagonov živinske soli dobi za razpečevanje na razpolago Kmetijska družba za Slovenijo 15 vagonov. Toliko v pojasnilo, da ne bo demagoškega slepomišljenja s skrbjo samostojnih radičevcev za znatno povzdigo naše živinoreje in to še posebno na Slovenskem štajerskem!

Razstavo v obliki sejma za plemensko perutnino priredi, kakor smo že poročali, Društvo za varstvo in rejo živali v soboto in nedeljo, dne 9. in 10. oktobra t. l. ob gostilniškem vrtu g. Birtiča v Mariboru pri mestni klavnici.

Polovična vožnja k sadni razstavi v Ptuj. Na razna vprašanja se daje sledeče pojasnilo: Ministrstvo železnice je dalo dovoljenje za polovično vožnjo po železnici v vsej kraljevini SHS za sadno razstavo v Ptuj. Vsak, ki misli obiskati sadno razstavo v Ptuj, si kupi pri vstopni postaji celi vozni listek ter ga da pri blagajni potrditi s črnim postajnim žigom. S tem voznim listkom se pelje do Ptujakeja po voznega listka ne odda. Ta vozni listek velja za brezplačno vožnjo nazaj v zvezi s potrdilom razstavnega odbora, da je razstavo posepil. Takšno potrdilo se dobi na kraju razstave pri blagajni. Razstava traja od 2. do 4. oktobra t. l.

Nova stikalnica na električni in hidraulični pogon se bo videla na sadni razstavi v Ptuj. Letos jo je kupil in postavil g. Pavel Ornič v Ptuj. Ta stikalnica sama umivlje sadje, ga nosi v sadjarski stroj in končno preša brez pri nas običajnih košev, temveč na rešetkah. Na dan spreša en vagon sadja.

Nad 100 vrst sadja bo razstavljenega na sadni razstavi v Ptuj. Mnogi poznajo samo glavne sorte, drugih sort pa ne poznajo in ne vedo imena. Kdor se hoče torej poučiti o sadnih vrstah, naj poseti razstavo, kjer bo tudi sadni strokovni pouk.

Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi s sodelovanjem tukajšnje sadjarske in kmetijske podružnice v nedeljo, dne 17. oktobra 1926 v Katoliškem domu razstavo z grozjem, vinom, sadjem, brezalkoholno pijačo in poljskimi pri delki. Razstava se prične ob 9. uri dopoldne in je združena s strokovnimi predavanji raznih strokovnjakov. Popoldne istega dne in sicer od 3. ure naprej pa se vrši na istem prostoru koncert pri pogrnjenih mizah. Vstopnina bo razvidna iz lepakov.

Kmetovalcem gornjeradganskega okraja. Naše občine in kmetovalci naj ne tolmačijo napačno in naj ne zamerijo, ako se letos kmet. potovalni pouk, predavanja, tečaji itd. ne vrše tako redno kakor druga leta! Okrajni ekonom ne prejemajo namreč nikakega potnega pavšala in potujejo od časa do časa le s sredstvi skromne mesečne plače, ki jedva zadostuje za preživljanje na službenem mestu. Ko bodo zopet najnujša sredstva na razpolago, se bode tudi potovalna služba poživela z vso potrebno intenzivnostjo. F. Wernig, kmet. ref.

Kupci lepe marijadvorske plemenske živine, pozor! Dne 22. septembra se je vršil v Rečici ob Savinji na novo poživljeni živinski sejm, ki je služil tudi v razstavne in informativne svrhe glede lepega blaga marijadvorske pasme. Prigon je bil za prvič nad vse pričakovanje dober. Bilo je okoli 60 glav govedi na sejmšču. Škoda samo, da niso prišli za plemensko živino tudi kupci, katere je uplašil svoječasni na brzo roko pripravljeni plem. sejem v Mozirju. Le-ti bi tokrat gotovo prišli na svoj račun. Ker pa se je dobro plemensko blago, ki je za odprodati zaznamovalo in popisalo, vabimo interese lepih marijadvorskih bregih krav, telic in bikcev, da se obrnejo na naslov: Wernig, kmet. referent, Gornji grad.

Mariborski trg dne 25. septembra 1926. Obisk je bil zelo znan. 39 slaninarjev je pripeljalo 82 zaklanih svinj, kmetje pa so pripeljali 35 vozov krompirja, 16 vozov čebule in zelenjave in 28 vozov sadja na trg. Slaninarji so prodajali meso in slanino po 10 do 25 D kg; domači mesarji pa so v cenah malo pojevali. Tudi mesni izdelki so bili ceneji, vključno temu so pa cene po gostinah ostale dosedanje. — Perutnine in domačih živali je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile perutnini 10 do 30, domačim zajcem 5 do 25, angora-zajcem 20 do 100, srebrnjakom 30 do 50 D, domačim go-